

[Agnete Laustsen]

høringsskrivelse, han i august 1981 sendte til en række organisationer, skriver han:

»For mig har det afgørende været, at indeksslåne med ét slag vil kunne ændre byggeriets vilkår til det bedre og samtidig lette de offentlige finanser.«

Betænkningen, som ledsager ministerens skrivelse, giver imidlertid ikke megen baggrund for en sådan optimisme, og bogstaveligt talt alle de indhentede svar giver også tydeligt udtryk for skepsis og usikkerhed. Danmarks Nationalbank siger således rent ud, at »anvendelse af alternative finansieringsformer ikke i sig selv vil kunne indebære nogen væsentlig stimulans for byggeaktiviteten«. Så kan det vist ikke udtrykkes tydeligere.

Ideen med indeksslåne, at man begynder med en lav boligydelse, fordi renten er lav, men sætter gælden i vejret i takt med et pris- og løntal, bygger jo på, at vi har inflation. Det vil efter beregninger, som bl. a. Jyllands Kreditforening har foretaget, betyde, at med ca. 10 pct. inflation vil et indeksslån efter ca. 7-8 år blive dyrere end et kontantlån, og efter 25 år må man påregne, at ydelsen på et indeksslån er steget til det sekstendobbelte. Hvis nu inflationen skulle blive mere end 10 pct. – og det er der jo noget der tyder på – vil jeg meget gerne vide: hvad bliver mon så beregningen?

Indeksslån er uoverskuelige for en husejer, og for en lønmodtager – og dér vil jeg især gerne pege på en lønmodtager inden for det offentlige – for de liberale erhverv og for selvstændige erhvervsdrivende er det vel et meget stort spørgsmål, om deres løn og indkomst vil stige så meget, at den følger det autoriserede gennemsnit, hvorefter man opskriver gælden. Og hvad nu, hvis lønnen falder? Der er regler herom, det erkender jeg, men de forekommer ganske uforståelige.

Det undrer mig derfor heller ikke, at en gallupundersøgelse, som er foretaget af Forenede Kreditforeninger og Jyllands Kreditforening blandt 3.000 danskere, viser, at hvis man skulle vælge mellem indeksslån og almindelige faste lån til byggeri af en ny bolig, så ville kun 7 pct. vælge indeksslån, mens 61 pct. ville foretrække de faste lån, hvor ydelsen er kendt. 32 pct. vidste ikke.

Et af de spørgsmål, som nok har skabt størst diskussion, er: hvor og hvordan vil disse indeksobligationer blive omsat, og

hvorledes vil det være muligt at opnå en kurs på 100?

I denne forbindelse vil jeg gerne gøre det klart, at det er afgørende for det konservative folkeparti, at omsætningen finder sted på frivilligt grundlag, og vi må afvise enhver tanke om tvangsmæssigt at placere f. eks. pensionskassemidler på denne måde.

Beskatningsregler vil naturligvis spille en stor rolle i denne forbindelse, og jeg kan derfor love ministeren, at det i alle tilfælde bliver en af de ting, vi gerne ser en dybtgående drøftelse af i udvalget.

Hvis dette forslag skulle blive vedtaget, vil oplysning om dets betydning blive noget meget væsentligt, hvis man ikke vil risikere katastrofer, og derfor vil jeg gerne igen pege på tidsfaktoren. Der må nemlig kræves information i langt større omfang end nu kendt, da man jo binder sin fremtid til en usikker økonomisk udvikling. Og hvorledes skal man fremkomme med sådanne oplysninger?

Vi havde engang indeksskontrakter, hvor staten garanterede deres fortsatte værdi. Det måtte vi som bekendt opgive, fordi regningen blev alt for stor for det offentlige. Nu vil man lokke private debitorer ud i den samme risiko. Hvis det nu går galt, skal staten så træde til, og hvad vil det så koste?

Ja, der er nok af uafklarede spørgsmål. Men jeg kan godt sige, at uanset hvordan de besvares, vil de kun kunne bekræfte vort indtryk af dette forslag, nemlig at det i bedste fald er totalt uegnet til at afhjælpe bygge- og landbrugskrisen.

Fogh Rasmussen (V):

Så kom altså den såkaldte finansieringsreform. Det var den stærkt opreklamerede reform, som skulle løse landbrugets og byggeriets krise. Det startede med boligministerens storstilede planer om en finansieringsreform, og hvad ser vi så nu her i dag? Ja, vi ser, at bjerget skælvede og barslede med en mus – ikke en lille uskyldig én, men en forpjusket smittebærer, som kan sprede en hel del dårlighed omkring sig.

Regeringens tilbud til de betrængte landbrug og byggevirksomheder er såkaldt frivillige og såkaldt billige indeksslån. Det er, som om regeringen håber, at indeksslånenes lave startydelse vil lokke flere til at investere, men det er et synsbedrag, hvis der er nogen,